

Motto: Pe (...) două temelii se sprijină mărirea tanică a unui neam: amintirea întotdeauna vie a trecutului și conștiința datoriei îndeplinite de toți și în fiecare clipă. (Nicolae Iorga)

Anul 2024, cel al împlinirii a două secole de la nașterea lui Avram Iancu, Craiul Munților, Craișorul Munților, Tribunalul Poporului, Prefectul Legiunii Auraria Gemina, a fost și este cea mai luminoasă și reprezentativă figură a Revoluției Române de la 1848-1849 pe pământ transilvănean, în care elita ardeleană română susținea cu ardoare: Țineți cu poporul ca să nu rătăciți! iar clăcașii și iobagii de pe Câmpia Libertății de lângă Blaj solicitau în ziua de 3 mai 1848 pământ și drept, desființarea iobăgiei, emancipare națională și peste toate acestea Noi vrem să ne unim cu Țara!

Deoarece ziua în care s-a născut Avrămuț nu o cunoaștem, condica bisericii din acel an s-a pierdut, iar certificatele școlare de mai târziu nu notează decât vârsta școlarului, considerăm că sub acest titlu, ba chiar și sub un astfel de generic, în acest an, 2024, se poate scrie oricând despre marele Erou-Martir, și aceasta cu atât mai mult cu cât revistele cu specific istoric au publicat emoționante și educative evocări.

Elev - ca fiu de iobagi - la școala natală din localitatea Vidra de Sus, apoi la Câmpeni, gimnazist la Zlatna, școli dominate de spiritul catolicismului maghiar, liceean și student la Facultatea de Drept din Cluj, și apoi avocat, Avram Iancu a fost inițiatorul, organizatorul și conducătorul moșilor români obijduiți din Munții Apuseni spre Câmpia Libertății de lângă Blaj, spunându-le: Uitați-vă pe câmp, românilor, suntem mulți, ca cucuruzul brazilor, suntem mulți și tari, că Dumnezeu e cu noi. În anul 1847, la o ședință a Dietei desfășurată la Cluj, la care tânărul de 23 de ani asistase din galerie, și în care se discuta desființarea iobăgiei, aceasta fiind totuși menținută, l-a împins la o stare de furie după care a spus: Nu cu argumente filosofice și umanitare vei putea convinge pe acești tirani, ci cu lancea, ca Horia.

La vremea când era în dezbatere ca Transilvania (...) sub administrația austriacă (...) să devină ungurească, Avram Iancu, prefectii, tribunii săi și toți românii din Ardeal au afirmat: În numele Domnului Dumnezeului nostru, jurăm că vom susține totdeauna națiunea română. Panteonul Iancului de la Țebea (jud. Hunedoara) aflat în apropierea Gorunului lui Horea, a fost pentru autorul acestor rânduri locul de întâlnire din vara anului 1978 cu țăranul autodidact Teodor Dragoș, distinsă personalitate a cultului Eroul moșilor și care a povestit că la o șezătoare într-o atitudine de vădită

demnitate, cu o fizionomie inteligentă și cu un glas de tunet a declamat următoarele versuri:

Și când va veni dușmanul,/ Să vă ia pământ și drept,/ Români, scuturați stejarul/ Ca din somn să mă deștept! Profund convins de necesitatea imperioasă a întemeierii unei școli a învățării normelor juridice românești în Transilvania, în testamentul său a scris: Unicul dor al vieții mele e să-mi văd Națiunea mea fericită, pentru care, după puteri, am și lucrat până acuma; (...) voiesc (...) înființarea unei academii de drepturi; tare crezând că luptătorii cu arma legii vor putea scoate drepturile națiunii mele.

Crezul lui în acest domeniu s-a împlinit peste aproape o jumătate de secol de la trecerea în lumea umbrelor, când, ca urmare, a făuririi României Mari, prin Decretul Regal nr. 241/21.01.1920 s-a înființat Universitatea clujeană - cu limbă de predare română - alcătuită din patru instituții de învățământ superior, printre care și Facultatea de Drept a căror scop a fost spiritualitatea vieții marelui organism social-politic și cultural, care este Națiunea.

Doina Iancului, Marșul lui Iancu și numeroasele cântece patriotice și populare ce i-au fost dedicate, sună și răsună prelung prin văi și prin câmpii și aceasta pentru că El nu este mort! Trăiește-n veci/ E numai dus, iar spiritul său veghează peste noi, cei de azi și de mâine, asupra moșilor săi dragi, asupra neamului nostru întreg.

Ioan I. Pascal

INDEPENDENȚA
ROMÂNĂ

*Independența
prin Cultură*